

Glossary

Intermediate School Level

Mathematics Glossary

English / Albanian

Translation of Mathematics Terms
Based on the Coursework for
Mathematics Grades 6 to 8.

Word-for-word glossaries are used for
testing accommodations for ELL/LEP
students

Last Updated: 08/10/09

THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK

Regents of the University

MERRYL H. TISCH, <i>Chancellor</i> , B.A., M.A., Ed.D.	New York
MILTON L. COFIELD, <i>Vice Chancellor</i> , B.S., M.B.A., Ph.D.	Rochester
ROBERT M. BENNETT, <i>Chancellor Emeritus</i> , B.A., M.S.	Tonawanda
SAUL B. COHEN, B.A., M.A., Ph.D.....	New Rochelle
JAMES C. DAWSON, A.A., B.A., M.S., Ph.D.	Plattsburgh
ANTHONY S. BOTTAR, B.A., J.D.	Syracuse
GERALDINE D. CHAPEY, B.A., M.A., Ed.D.	Belle Harbor
HARRY PHILLIPS, 3rd, B.A., M.S.F.S.	Hartsdale
JOSEPH E. BOWMAN, JR., B.A., M.L.S., M.A., M.Ed., Ed.D.....	Albany
JAMES R. TALLON, JR., B.A., M.A.	Binghamton
ROGER TILLES, B.A., J.D.	Great Neck
KAREN BROOKS HOPKINS, B.A., M.F.A.....	Brooklyn
CHARLES R. BENDIT, B.A.	Manhattan
BETTY A. ROSA, B.A., M.S. in Ed., M.S. in Ed., M.Ed., Ed.D.....	Bronx
LESTER W. YOUNG, JR., B.S., M.S., Ed. D.	Oakland Gardens
CHRISTINE D. CEA, B.A., M.A., Ph.D.	Staten Island
WADE S. NORWOOD, B.A.	Rochester

Interim President of the University and Commissioner of Education

CAROLE F. HUXLEY

Senior Deputy Commissioner of Education, P-16

JOHANNA DUNCAN-POITIER

Associate Commissioner for Curriculum and Instructional Support

JEAN STEVENS

Coordinator, Office of Bilingual Education and Foreign language Studies

PEDRO J. RUIZ

Acknowledgements:

The New York State Education Department Glossaries for English Language Learners were reviewed and updated during the 2008-2009 school year. We would like to thank in these efforts the New York State Education Department Language BETACs (Spanish, Asian and Haitian Bilingual Education Technical Assistance Centers), the NYS Office of Curriculum, Instruction and Instructional Technology; the New York City Department of Education Office of English Language Learners, and the NYC Department of Education Translation and Interpretation Unit.

The State Education Department does not discriminate on the basis of age, color, religion, creed, disability, marital status, veteran status, national origin, race, gender, genetic predisposition or carrier status, or sexual orientation in its educational programs, services and activities. Portions of this publication can be made available in a variety of formats, including brail, large print or audio tape, upon request. Inquiries concerning this policy of nondiscrimination should be directed to the Department's Office for Diversity, Ethics, and Access, Room 530, Education Building, Albany, NY 12234.

MATH GLOSSARY
Grades 6-8

ENGLISH	ALBANIAN
A	
absolute value	vlerë absolute
accurately label work	Punë përshkruese e saktë
adapt	Adapto
additive inverse	Inversë shtesë
adjacent	Bashkëngjitur, afërndenjës
adjacent side of a triangle	Ana e bashkëngjitur e trekëndëshit
algebra	algjebër
algebraic equation	ekuacion/barazim algjebrik
algebraic expression	Shprehje algjebrike
algebraic inequalities	Mosbarazime algjebrike
algebraic pattern	Model algjebrik
algebraic solution	Zgjidhje algjebrike
algebraically	Në mënyrë algjebrike
alternate exterior angles	Kënde ndërruese të jashtme
alternate interior angles	Kënde ndërruese të brendshme
altitude	lartësi
analyze	analizo
angle bisector	Mesore/përgjysmore e këndit
angle pairs	Çifte këndesh
apply a variety of strategies	Apliko një sërë strategjish
appropriate mathematical terms	Terma të përshtatshme matematikore
approximation	Përafrim
arc	Hark
area	Sipërfaqe
area of a circle	Sipërfaqja e rrethit
argument	argument
arithmetically	Arimetikisht
associative property of addition	Vetia shoqëruese e mbledhjes
associative property of multiplication	Vetia shoqëruese e shumëzimit
B	
base (of percent)	Bazë (e përqindjes)
base of a 2-dimensional shape	Baza e figurës 2-dimensionale
base of a 3-dimensional shape	Baza e figurës 3-dimensionale
base ten number system	Sistem bazë me dhjetë numra
binomial	Binom, dygjymtyrësh
bisector	Mesore, përgjysmore
C	
calculate	llogarit
calculate distance	Llogarit distancën
calculate unit price	Llogarit çmimin bazë
calculate volume	Llogarit volumin
Celsius	Celsius
central angle	Kënd qendror
chord	Kordë
circle	rreth
circle graph	Diagram rrethi
circumference	Perimetër
circumference	Perimetër
clarifying questions	Pyetje sqaruese
coefficient	Koeficient
coherent	I bashkëngjitur, me lidhje logjike
collaboration	Bashkëpunim
combine like terms	Kombino termat e ngjashme
commission	Komision
commutative property of addition	Vetia e ndërrueshme e mbledhjes
commutative property of multiplication	Vetia e ndërrueshme e shumëzimit
compare strategies	Krahaso strategjitë
compare unit prices	Krahaso çmimet bazë
compass	Kompas
complementary angles	Kënde plotësuese

MATH GLOSSARY
Grades 6-8

ENGLISH	ALBANIAN
compound events	Ngjarje të përbëra; Bashko/kombino ngjarjet
comprehend	Kuptoj
conclusion	konkluzion, përfundim
conduct	Drejto
congruent	Të puthitur
conjecture (noun)	hipotezë (emër)
conjecture (verb)	Ngre hipotezë (folje)
connections	Lidhje, pjesë bashkuese
consecutive integers	Numra të plotë të njëpasnjëshëm
consolidate	Konsolido, shkri, bashko
constraints	Detyrime, shtrëngime
construction	Ndërtim
convert money	Konverto paratë
convert capacity within a given system	Konverto kapacitetin brenda sistemit të dhënë
convert mass within a given system	Konverto masën brenda sistemit të dhënë
convert volume within a given system	Konverto volumin brenda sistemit të dhënë
convert within a given system	Konverto brenda sistemit të dhënë
coordinate geometry	Gjeometri koordinatash
coordinate plane	Plan koordinatash
corresponding angles	Kënde korresponduese
corresponding sides	Anë korresponduese
counterexample	Kundër-shembull
counterexamples	Kundër-shembuj
counting (natural) numbers	Numërim i numrave (natyrorë)
counting numbers	Numërim i numrave
cup	Kupë
customary units of capacity	Njësi të zakonshme të kapacitetit
customary units of mass	Njësi të zakonshme të masës
D	
data	Të dhëna
decode	Çkodo
defend	Mbro
degree of a polynomial	Shkalla e polinomit
density	Densitet
dependent events	Ngjarje të varura
describe	Përshkruaj
develop formulas	Zhvillo formulat
diameter	diametër
differentiate	Diferencim
dilate	Zgjero, shto, përhap
dilation	Zgerim, shtim, përhapje
dimensions	Dimensione
discuss	Diskuto
distance	Distancë
distinguish	Dallo
distributive property	Vetia shpërndarëse
domain	Pronë
double bar graph	Diagram (tabelë) e dyfishtë me shtylla
double line graphs	Diagrame (tabela) të dyfishtë me vija
draw a graph	Vizato një diagram/grafik
draw a picture	Vizato një figurë
draw conclusions	Nxjerr konkluzione
E	
equation	Ekuacion/barazim
equation of a line	Ekuacioni/barazimi i një vije
equidistant	Baraslarguar
equivalent customary units of capacity	Njësi të zakonshme të barasvlershme të kapacit
equivalent fractions	Fraksione/thyesa ekuivalente
equivalent numerical expressions	Shprehje numerike ekuivalente
equivalent ratios	Përpjesëtime ekuivalente
estimate	llogarit me përafërsi

MATH GLOSSARY
Grades 6-8

ENGLISH	ALBANIAN
area	Sipërfaqe
circumference	Perimetër
volume	Volum
evaluate conjectures	Vlerëso hipotezat
evaluate efficiency	vlerëso efikasitetin
evaluate efficiency	vlerëso efikasitetin
exchange rate table	Tabela e kursit të këmbimit
expenses	Shpenzime
explain	Shpjego
explore	Zbulo
exponent	Eksponent
exponential form	Formë eksponenciale
exponents	EkspONENTE
extend	Shtrij, zgjeroj
exterior angle	Kënd i jashtëm
extremes (of a proportion)	Skajet/ekstremet (e një përpjesëtimi/proporcioni)
F	
faces and bases	Faqet dhe bazat
of cones	Të koneve
of cylinders	Të cilindrave
of prisms	Të prizrave
of pyramids	Të piramidave
factor	Faktor
Fahrenheit	Farenhait
favorable outcomes	Rezultate të favorshme
fixed distance	Distancë e fiksuar
formally	Zyrtarisht
formula	Formulë
formulate	Formulo
formulate mathematical questions	Formulo pyetje matematikore
fraction	Thyesë
frequency	frekuenca
frequency table	Tabelë e frekuencës
function	funksion
function notation	Sistem funksioni me shenja
function rule	Rregull i funksionit
fundamental counting principle	Parimi themelor i numërimit
G - H	
gallon	galon
generalizations	Përgjithësime
geometric shape	Formë gjeometrike
geometry	Gjeometri
graphically	Grafikisht
gratuity	Dhuratë, shpërblim
greatest common factor	Faktori më i madh i përbashkët
height	lartësia
histogram	Histogram
hypotenuse	Hipotenuzë
I - J	
ideas	Ide
identity	Identitet
identity element	Element identiteti
identity property of addition	Vetia e identitetit e mbledhjes
identity property of multiplication	Vetia e identitetit e shumëzimit
image	Imazh
impossible outcomes	Rezultate të pamundura
income	Të ardhura
indirect	Indirekt, jo të drejtpërdrejtë
inductive reasoning	Arsyetim induktiv
inequality	Mosbarazim
informally	Jozyrtarisht

MATH GLOSSARY
Grades 6-8

ENGLISH	ALBANIAN
input values	Vlerat e futjes
integer	Numër i plotë
integer coefficients	Koeficiente të numrave të plotë
integers	Numra të plotë
integral	Integral
integral exponents	Eksponente integrale
interconnect	Ndërlidhet
interconnect	Ndërlidhet
interest	Interes
interest rates	Kurset e interesit
interior angle	Kënd i brendshëm
interior angles	Kënde të brendshme
interpret	Interpreto
interpret graphs	Interpreto grafikët
invalid approach	Përjasje e pavlefshme
inverse element	Element invers
inverse operation	Veprim invers
inverse operations	Veprime inverse
investigate	Heto
investigate conjectures	Heto hipotezat
irrational numbers	Numra irracionalë
irregular polygon	Shumëkëndësh i çrregullt
irrelevant information	Informacion që s'ka lidhje
justify	Justifiko
L	
language of logic (and, or, not)	Gjuha e logjikës (dhe, ose, jo)
law of exponents for division	Ligji i eksponentëve për pjesëtim
law of exponents for multiplication	Ligji i eksponentëve për shumëzim
laws of exponents	Ligjet e eksponentëve
legs of a right triangle	Këmbët e trekëndëshit të drejtë
length	gjatësia
levels of precision	Nivelet e saktësisë
like (common) denominators	Emërues (të përbashkët) të ngjashëm
like terms	Terma të ngjashme
line	Vijë
line graph	Grafik vije
line symmetry	vija e simetrisë
linear equation	Ekuacion/barazim linear
linear inequalities	Mosbarazim linear
linear relationship	Marrëdhënie lineare
liter	litër
logic	Logjikë
logical argument	Argumentim logjik
logical reasoning	Arsye logjike
lowest terms	Terma më të ulëta

MATH GLOSSARY
Grades 6-8

ENGLISH	ALBANIAN
M	
magnitude	Madhësi, përmasë
make conjectures	Ngri një hipotezë
manipulative(s)	Manipulativ (ë)
map scale	Shkalla e hartës
mathematical argument	Argument matematikor
mathematical ideas	Ide matematikore
mathematical language	Gjuhë matematikore
mathematical language	Gjuhë matematikore
mathematical phenomena	Fenomen matematikor
mathematical relationships	Marrëdhënie matematikore
mathematical statement	Deklarata matematikore
mean	mesatare
means (of a proportion)	Mesataret (e një përpjesëtimi/proporcioni)
measure capacity	Mat kapacitetin
measures of central tendency	Masat e priirjes qendrore
median	Gjatësia mesatare
methods of proof	Metodat e vërtetimit
metric system	sistemi metrik
metric units of capacity	Njësi metrike të kapacitetit
metric units of mass	Njësi metrike të masës
milliliter	Mililitër
misleading	Çorientues
mixed number	Numër i përzier
mode	Mënyrë
model (noun)	model (emër)
model problems	Probleme modele
model situations	Situata modele
model using manipulatives	Modelo duke përdorur manipulativët
model(s)	model(e)
models	Modele
monitor	Vëzhgo
monomial	Monom, njëgjymytrësh
monomials	Monome, njëgjymytrështa
multiple	Shumëfishtë
multiple representations	Përfaqësime të shumëfishta
multiplicative inverse (reciprocal)	Inversë shumëzuese (reciproke)
multiply (multiplication)	Shumëzo (shumëzim)

MATH GLOSSARY
Grades 6-8

ENGLISH	ALBANIAN
N	
natural numbers	Numra natyrorë
negative	Negativ
nonadjacent side of a triangle	Ana jo e bashkëngjitur e trekëndëshit
nonlinear equation	ekuacion/barazim jolinear
nonlinear relationship	marrëdhënie jolineare
non-perfect squares	Katrorë jo të përsosur
non-repeating decimal	Fraksion jopërsëritës
nonstandard representations	Përfaqësime jostandarde
non-terminating decimal	Fraksion jopërfundues
not preserved	Nuk është ruajtur
number line	Linjë numrash
number system	Sistem numrash
number systems	Sisteme numrash
numeric (arithmetic) expression	Shprehje (aritmetike) numerike
numerical problem	Problem numerik
numerically	Numerikisht
O	
observe patterns	Vëzhgo modelet
operation	Veprim
operations with polynomials	Veprime me polinome
order (verb)	Radhit (folje)
order of operations	Radha e veprimeve
ordered pair	Çift i radhitur
organize work	Organizo punën
organized chart	Diagram i organizuar
organized list	Listë e organizuar

MATH GLOSSARY
Grades 6-8

ENGLISH	ALBANIAN
P	
parallel lines	Vija paralele
percent	përqindje
percent decrease	zbritje në përqindje
percent increase	rritje në përqindje
percent of quantity	Përqindja e sasisë
perfect square	Katror i përsosur
perimeter	perimetër
perpendicular bisector	Mesore/përgjysmore pingule
personal references for capacity	Referenca personale për kapacitetin
personal references for units of mass	Referenca personale për njësitë e masës
physical phenomena	Fenomen fizik
pi (π)	pi (π)
pint	pinti
plot	Grafik, paraqitje grafike
point	pikë
polygon	Shumëkëndësh
polynomial	Polinom
population	Popullsi
positive	Pozitiv
possible outcomes	Rezultate të mundshme
power	Fuqi
predict	Parashiko
pre-image	Para-përfytyro
preserved	Ruajtur
prime factorization	Faktorizim i thjeshtë
probability	Probabilitet
process of elimination	Procesi i eliminimit
profit	Fitim
properties of real numbers	Vetitë e numrave realë
proportion	Përpjesëtim, raport, pjesë,përqindje
proportional reasoning	Arsyetim i përpjesëtuar
proportionality	Në mënyrë të përpjesëtuar
protractor	Raportor
Pythagorean theorem	Teorema e Pitagorës
Q	
quadrant	Kuadrant
quadratic equation	Barazim i shkallës së dytë
quadratics	Shprehje të ngritura në katror
quadrilateral	Katërbrinjësh
quart	Çereke, kuort

MATH GLOSSARY
Grades 6-8

ENGLISH	ALBANIAN
R	
radius	Rreze
range	Radhë, varg, hapësirë
rate	Vlerë, përqindje
rate	Vlerë, përqindje
rate of change	Kursi i ndryshimit
rate of interest	Kursi i interesit
ratio	Raport, thyesë
rational number	Numër racional
rationale	Racionale
real numbers	Numra realë
reasonableness of a solution	Pranueshmëria e një zgjidhjeje
recognize connections	Të njohësh lidhjet/pjesët bashkuese
record data	Regjistroj të dhënat
rectangle	drejtkëndësh
rectangular prism	Prizëm drejtkëndor
reflect	Të reflektosh
reflection	Reflektim
refute	Rrëzoj me prova
regular polygon	Shumëkëndësh i rregullt
relation	Lidhje
relative error	Gabim relativ
relevant information	Informacion domethënës
repeating decimal	Fraksion përsëritës
results	rezultate
rhombus	Romb
right angle	kënd i djathtë
rotate	Rrotullo
rotation	Rrotullim
rotational symmetry	Simetri rrotulluese
round (verb)	rrumbullakos (folje)
rule	Rregull

MATH GLOSSARY
Grades 6-8

ENGLISH	ALBANIAN
S	
sale price	Çmim me zbritje
sales	Shitje, zbritje
sampling	Provëmarrje, provë
scientific notation	Sistem shkencor shenjash
sector	Sektor
segment bisector	Mesore/përgjysmore e segmentit
similar triangles	Trekëndësha të ngjashëm
simple interest	Thjesht interes
simplify	Thjeshtëzo
simplify expressions	Thjeshto shprehjet
slope	Pjerrësi, kënd i pjerrësisë
slope-intercept form	Formë e thyerjes së këndit të pjerrësisë
social contexts	Kontekst shoqëror
social phenomena	Fenomen shoqëror
solution	Zgjidhje
solution set	Bashkësi zgjidhjesh
solution set of an equation	Bashkësi zgjidhjesh të një ekuacioni/barazimi
solution set of an inequality	Bashkësi zgjidhjesh të një mosbarazimi
solutions	Zgjidhje
solve	Zgjidh
solve a simpler problem	Zgjidh një problem më të lehtë
spatial reasoning	Arsyetim hapësinor
special case(s)	Raste të veçanta
square	katror
square root	Rrënjë katrore
standard form of a number	Forma standarde e një numri
standard representations	Përfaqësime standarde
statistics	Statistika
straight edge	Anë e drejtë
strategies	Strategji
strategies	Strategji
strategies	Strategji
strategy selection	Përzgjedhje e strategjisë
subset	Nënbashkësi
substitute	Zëvendëso
supplementary angles	Kënde plotësuese
supportive argument	Argumentim mbështetës
supportive arguments	Argumentime mbështetëse
surface area of prisms	Zona e sipërfaqes së prizmeve
surface area of cylinders	Zona e sipërfaqes së cilindrave
symbols in verbal form	Simbole gojore
symmetry	Simetria
system of equations	Sistem i ekuacioneve/barazimeve
system of inequalities	Sistem i mosbarazimeve
T - U	
table of values	Tabela e vlerave
tax	Taksë
technical writing	Shkrim teknik
term	term
terminating decimal	Numri dhjetor në fund
transformation	Transformim
transformational geometry	Gjeometri transformuese
translate	Përkthe
translation	Përkthim
transversal	Tërthore
trapezoid	Trapezoid, katërkëndësh i çregullt
trial and error	Metodë e provës
triangle	trekëndësh
trinomial	Trinom

MATH GLOSSARY
Grades 6-8

ENGLISH	ALBANIAN
unlike denominators	Emërues jo të ngjashëm
V-W-Y-Z	
valid approach	Përqsasje e vlefshme
validity of sample methods	Vlefshmëria e metodave të shembujve/modeleve
variable	I ndryshueshëm
Venn diagram	Diagrami Ven
verbal expression	Shprehje gojore
verbal form	Formë gojore
verbal sentence	Shprehje gojore
verbal symbols	Simbole të të shprehurit me gojë
verbally	Me gojë
verify claims of others	Verifiko pretendimet e të tjerëve
verify results	Verifiko rezultatet
vertex	Kulm
vertical	Vertikal
vertical angles	Kënde vertikale
vertical line test	Test i vijës vertikale
vertical lines	Vija vertikale
visualization	Përfytyrim
volume	Volum
volume of a cylinder	Volumi i cilindrit
volume of a prism	Volumi i prizmit
whole number	Numër i plotë
whole numbers	Numra të plotë
width	Gjerësi
work backwards	Puno së prapthi
write an equation	Shkruaj një ekuacion/barazim
written symbols	Simbole me shkrim
y-intercept	Segmentim y
zero property of multiplication	Vetia zero e shumëzimit